

וידוי ביום הכיפורים

הכנה לשנה למג"מ ספר א'

"כל המצוות שבתורה, בין עשה בין לא תעשה - אם עבר אדם על אחת מהן, בין בודון בין בשגגה - כשיעשה תשובה וישוב מחטאו, חייב להתוודות לפני האל ברוך הוא: שנאמר "איש או אישה כי יעשו מכל חטאת האדם... והתוודו את חטאתם אשר עשו (במדבר ה, ו-ז) זה וידוי דברים. וידוי זה מצות עשה

כיצד מתוודה - אומר אנה ה' חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכך והרי נחמתי ובושתי במעשיי, ולעולם איני חוזר לדבר זה. זה הוא עיקרו של וידוי; וכל המרבה להתוודות ולהאריך בעניין זה, הרי זה משובה."

מסכת ראש השנה דף כ"ו ע"א

"אמר רב חסדא: מפני מה אין כהן גדול נכנס בבגדי זהב לפני ולפנים לעבוד עבודה - לפי שאין קטגור נעשה סניגור"

אם כן, מדוע כ"ס כ"כ הרכה פעמיים את חטאיו?

ספר הגורע, הרב אליהו כ"א

"השמחה בהסרת הזוהמא :

שמה יאמר אדם, כיצד ערב לבנו לפרט כל חטאות האדם במקום קדוש וביום הקדוש ובעמדנו לפני מלך קדוש ונורא? ואיך יעזו פינו לפלא כל חלאה וכל מיאוס שנתלכלכנו בהם, הלא טובה לנו שתיקתנו מדיבורנו, ולא נהיה כזורקים אשפה לפני הדר גאונו בעמדנו לפניו בתפילה ביום הדין!?

אין הדבר כן, אלא שמחה היא לפני הקדוש ברוך הוא כשבניו פולטים מקרבם כל זוהמא וכל לכלוך ואפילו נמצאים אותה על פתח ביתו ולפניו כס משפטו. שכל הפולט זוהמתו, מטנף חיצוניות ומטהר פנימיות, וכשאינו פולטה, טהור הוא מבחוץ ואינו טהור בפנים; ;

והרי לא כמדידתו של הקב"ה, מידת בשר ודם, מידת בשר ודם - רואה לעיניו ואוהב את ההידור בחוץ, אבל הקב"ה אינו כן אלא רואה ללבב ואוהב את הטהרה שבמסתרי הנפש ושמה בה אפילו אם בשעת השלכת הזבלים מטנפים את פלטריו:

כך אמרו חכמים:

ימים יצרו, ולו - אָחַד בָּהֶם (תהלים קלט - (זה יום הכיפורים לישראל (כלומר, מכל ימות השנה אין הקב"ה משתעשע אלא ביו"כ). לפי שהיתה שמחה גדולה לפני הקב"ה שנתנו באהבה רבה לישראל. משל למה הדבר דומה? למלך בשר ודם שהיו עבדיו ובני ביתו מוציאים את הזבלים ומשליכים אותם כנגד פתח בית המלך; וכשהמלך יוצא ורואה את הזבלים, הוא שמח שמחה גדולה - לכך נדמה יום הכיפורים שנתנו הקב"ה באהבה ובשמחה. ולא זו בלבד אלא בשעה שהוא מוחל לעוונותיהם של ישראל אין הוא מתעצב בלבו אלא שמח שמחה גדולה; לכך נאמר (יחזקאל לו): פֶּה אָמַר ה' אֱלֹקִים לְהָרִים וְלַגְּבָעוֹת, לְאִפְרָיִם וְלַגְּבָעוֹת וכו' - בואו ושמחו עמי שמחה גדולה, שאני מוחל להם עוונותיהם:

מוטב שיזרקו הזבלים על פתח בית המלך, ולא ישארו טמונים במסתרי הנפשות של ישראל:

ולא עוד, אלא שבא המלך לראות אותם כשהם מוסרים מן הלבבות ומושליכים לחוץ, והרי ההשלכות האלה חביבות עליו ולוקחן ועושה אותן כאילו היו מתנות חשובות שהביאו הבנים למלכם אביהם; שכך אמרו חכמים על העושים תשובה מאהבה: 'זדונות נעשו להם כזכויות':

לפיכך אין ישראל בושים לומר לפני הקב"ה וידוי כל היום, 'אשמנו בגדנו גזלנו וכו'; 'על חטא שחטאנו לפניך וכו':"

א-א כק, זא מספיקה רק הנחשכה?

הרר י. 3. סולווי"ץ "על הגשמה"

"כל אמוציא (=רגש), כל תחושה, רעיון והרהור, מתבהרים לאדם ונתפסים על ידו לאחר שהצליח לבטאם במשפטים בעלי מבנה הגיוני ודקדוקי. ככל כמה שאדם מתהלך ברעיונות סתומים.... כל זמן שלא הוציאם מן הנסתר אל הנגלה- הם שונים ונעלמים... האדם עצמו אינו יודע מה מתרחש אף בלבו שלו עד שהוא מגבש הרגשיו ורעיונותיו ויוצקם לדפוס ביטוי. הרהור תשובה מבלי שיבוא לכלל ביטוי שפה - הוא נטול כל ערך... בתפילה נעילה אנו אומרים: "אתה נותן יד לפושעים.... ותלמדנו להתוודות לפניך על כל עוונותינו"... הווידוי הוא הגומר את התשובה.... אבל יש עוד מימד אחר לוודוי, שלא זו בלבד שהאדם גומר בו את התשובה, אלא שהוא גבוה ועולה על התשובה עצמה, והוא הוא המעשה המכפר... נראה כי בוודוי זה של הכוהן הגדול הווידוי עצמו כאילו הפך קרבן. אמירת וידוי שאינה מן השפה ולחוץ אלא קשורה בייסורי נפש, במכאובי לב, לקרבן תיחשב.

... יש דברים הרבה שאדם יודע אותם, אף הוגה בהם, ובכל זאת לא ירהיב עוז להעלותם על שפתיו. האדם בונה לו מחיצות בינו לבין עצמו ומורד גם במציאות, בעובדות: באופן אינסטינקטיבי דוחה עובדות שאינן נעימות לו... אלוהים ברא באדם מנגנון של הגנה עצמית המאפשר לו להתעלם מן העובדות, לברוח מן המציאות, לא לראות דברים כמות שהם.

יש שאדם יודע מעל לכל ספק כי חטא והחטיא את מטרת חייו, כי בגד בערכיו, אך אינו מוכן לומר זאת בפה מלא... על משכבו בלילות הוא הוגה בכך, בינו לבין עצמו בוכה נפשו במסתרים, אך לאור היום, לעיני אחרים, הוא שמח וטוב לב. כדי לחפות על האמת המנקרת בפנימיותו הוא מוסיף לחטא.

הווידוי מכריח את האדם תוך ייסורים עצומים, להכיר בעובדות כפשוטן, לבטא בבהירות את האמת כמות שהיא... כשם שהקרבן נשרף על גבי המזבה, כך אנו שורפים במעשה הווידוי את שלזותנו המבוצרת. את גאוותנו המטופחת, את חיינו המלאכותיים."